

Petančić Davorin:

Svete gore.

Povest.

Na zvonišču ni bilo nič posebnega, vrata so molčala trdo zaklenjena.

»Mogoče je na podstrešju.«

Miha je snel vrata s tečajev, kar je znal samo on. Janez je posvetil in razodelo se jim je razdejanje.

»Pokradeno!«

»Kelih, monštranca!«

»Jezus...!«

Pepa je omedlela. Lenčka se je zgrozila. Doživeli so vsi strašno jutro. Pepa je jokala, kakor ob smrti očetovi in tudi Janez se je solzil. V tem joku je bilo mnogo resničnega.

Na sveti dan je zvedela cela domača fara in še tri druge za strašen zločin, za božji rop. Prihajali so ljudje, si ogledovat razdejanje. Tudi Pavle je prišel.

Sled.

Janez je bil prepričan, da ni pustil za seboj nobene sledi, ki bi ga mogla izdati, a se je varal. Izdala ga je malenkostna sled.

Pavle se je na sveti dan priklatil na Gore kakor slučajno. Lojzeta je dobil v kolarnici in ga je zapletel v pogovor.

»Kaj ste že našli tata?«

Lojze je žalosten odkimal:

»Sam Bog ve, kdo je to bil!«

Pavle pa je tiščal vanj, da je pozvedel vse, kar ga je zanimalo.

Okoli cerkve so vodili različni sledovi, Pavle se je pripognil in meril vsako sled s točnimi in dolgimi pogledi. Janezove sledi je odkrival s čudovito naglico.

»Ta je njegova. Ona vodi navzgor, tale navzdol. Tale je čisto pri zidu. Tudi Janezova.« Pa iz vsega tega ni sledilo nič.

Ko je dobil ključ, je splezal na podstrešje. Tu ga je ovirala pri raziskovanju tema. Posvetil si je s stresko in pokleknil na tla.

»Tu je torej strašilo. Nobenega znamenja ne najdem, ko leži vse tako razmetano.« Stikal je naprej in se premikal na kolenih po stropu, ki je raste v obok. Tam ob robu je bila deska. Približal se je še njej in jo pri svetlobi pogledal.

»Kaj je to?« Potipal je in se razveselil.

»Mokro. Tu je nocoj nekdo hodil.« Premaknil se je še vstran in znova posvetil.

»Sled!« je vzkliknil ob najdenju. »Tu je stopil z mokrim čevljem.« Ko je še bolj točno preiskal mokri odtis podplata, je razločil tudi odtise žebeljev. Tedaj ga je prišla strast detektiva in s prstom je štel na podplatu žebelje in iskal obliko, v kateri so bili nabiti.

»Na sredini so trije. V eni vrsti trije. Srednji je bil večji.« Tedaj je vedel, da je sled Janezova. Nalašč mu je bil na škornjice nabil tri žebelje na sredo podplata, kakor nobenemu drugemu, da bi lahko točno uganil, kam in kod hodi.

Satansko veselje se mu je sililo ob tem najdenju. Izginil je z Gor in ni nikomur omenil, kaj je odkril.

Janeza in Lenčko so oklicali enkrat za dvakrat. Govoric je bilo mnogo in razgovarjali so Lenčko: češ, da je očeta ubil, da je zapravljevec in pijanec. Ona ni hotela niti poslušati takih ogovorov in je želela, da bi skoro minili ti dnevi pred poroko. Pripravljali so na široko, ker so se hoteli postaviti. Janez je prihajal pogosto na večer in nihče ni doznal na njem kake izpremembe, čeprav ga je morila v duši črna zavest greha. Dobro je igral. Sebe pa je tolažil:

17

»To bo vse minilo, ko bova zvezana. Potem pride sreča.«

Tako je kazalo vse na najboljše. Gorski Miha je s težavo čakal poročnega dneva, ker se je bal, da bi se sicer še kaj v njegovo škodo predrugačilo.

Bilo je že zadnje dni pred dnevom veselja, ko je Pavle poiskal Lenčko. Njegov prihod jo je navdal z neprijetno slutnjo. Saj je vedela, da jo ljubi. Pustila je delo na mizi in ga pogledala v obraz. Čuden smeh in zagoneten izraz je našla v njem.

»Kaj bo novega, Pavle.«

Sikajoče se je nasmejal. Takega ga še ni videla. Do danes ga je poznala kot plahega, prosečega fanta, ki ni bil zmožen nobene hinavščine.

»V nedeljo bom streljal tebi v čast,« je začel tako, da je lahko uganila, da ne misli resno. Prislomil se je k steni in meril z očmi ostro v kot. Precej časa je stal, da se je Lenčki nerodno zdelo, a ni mogla pogoditi prave besede, da bi prekinila molk. S pogledom je poiskala njegove oči in milo se ji je storilo. Solze so se mu kradle iz njih. Dočutila je globino njegove boli po sebi in pozabila na obraz, ki ga je imel, ko je vstopil. Hotela ga je potolažiti:

»Zakaj jočeš, Pavle?« Glas ji je zvenel toplo in proseče. On je požrl solze in nagrdil lice:

»Lenčka ti ne smeš biti Janezova!« je zatrdil in pogledal vstran. Lenčka je vztrepetala, ker je slutila, da bo planilo iz njega zdaj nekaj, kar jo bo zbolelo. Nežna vlakenca njene duše so se vznemirila.

»Pavle, bodi dober! Saj ga ne jemljem, da bi koga drugega žalostila. Za srečo gre.«

Zagrizel je zobe v spodnjo ustnico, da je posinela.

»Ti misliš, da greš v srečo, a padaš v morje nesreče.«

»Zdaj!« je vzklikelo in zavrelo po njej.

»Kako se rešiti njegove besede?« je kluvalo v njenih možganih.

On pa je neusmiljeno udaril:

»Janez je ubijalec in — tat, cerkveni tat...« Utihnil je, kakor da bi mu v hipu pest porinil v usta. Lenčka je osupnila prvi hip, potem je zakričala iz duše:

»Lažeš, lažeš. On ni...« Ni mogla izgovoriti.

»Očeta ti je ubil, ti boš pa njegova žena. Ali te ne bo zbolelo vedno, kadar se te bo z roko dotaknil? S tisto roko, ki je očeta —« Pomaknil se je k vratom in se obrnil.

»Ni res! Ni...!« je ponavljala ona. »Pavle, ti me hočeš narediti nesrečno.«

»Janez je tat. Monštranca in kelih na Gorah je ukradel on!« je vrge vanjo.

Lenčki se je zdelo, kakor da bi jo koščena roka pograbila, stisnila za vrat in jo tiščala k tlom. Oni pa je nadaljeval v jezi in togoti nebrzdano:

»Sled sem našel, sled, ki je gotova, kot je Bog v nebesih. Verjemi, če hočeš! Grunt je kupil za ukraden denar, Bogu ukraden!«

»Nehaj, nehaj, Pavle in ne ubij me!«

V tem trenutku je začutil ljubezen do nje in se je pobral.

Lenčka je mislila in se prepričevala:

»Saj ni mogoče! Z nami je šel k polnočnici, z nami se je vrnil.«

Verjela je v njegovo nedolžnost. Ali vedno in vedno jo je bodel dvom:

»Kaj pa če je Pavle le našel sled?« A že v prihodnjem hipu se je kesala:

»Saj ni mogoče. Z nami je bil.«

Tiste dni je hudo trpela, a močna je bila njena vera v Janeza. Ko je prišel, pa se mu je umaknila, da ne bi morda našel sence dvoma v njenem obrazu. Izbegavanje je prevzelo tudi Janeza.

»Kaj, če že ve?« je velel moreč glas.

V boli sta se izogibala eden drugega in čakala, da ti vse to brž minilo, da bi ostala potem za njiju samr ljubezen, ki je sreča.

(Dalje sledi.)

Abesin. četniki na delu.

Nikakor ne smemo misliti, da se je celotna neguševo vojska predala Italijanom. Zelo mnogo abesinskega prostovoljnega vojaštva se zbira v četniške oddelke, ki so Italijanom v veliko nadlogo. Italijanski delavski oddelki imajo mnogo opravka z manjšimi skupinami abesinskih četnikov, ki jih neprestano nadlegujejo in napadajo iz zasede. Zato je vrhovno poveljstvo prisiljeno pošiljati tudi v zasedene kraje vedno znova ekspedicije večjih vojaških oddelkov, da vzpostavijo red in mir. Prodiranje Italijanov proti zapadu se za sedaj še ni pričelo. Maršal Badoglio ima predvsem namen, da dobro uredi razmere na zasedenem zemlji in vzpostavi trdno zvezo med severno in južno vojsko. Te dni se je italijanskim oblastim prijavil in podredil bivši guverner pokrajine Džime, ki je ena izmed najbolj rodovitnih abesinskih dežel in ki je bila včasih avtonomna dežela pod vladjo posebnega mohamedanskega sultana.

Kje se nahaja neguševo vladar?

Angleški konzul v mestu Gore, ki se nahaja v zahod. Abesiniji, 340 km oddaljeno v južnozahodni smeri od Addis Abebe, potrjuje vest, da se je abesinska vlada v resnici nastanila v tem mestu in da v redu vrši svoje posle. Vidi se je posrečilo prenesti tudi celoten arhiv in si ga zavarovati pred eventualnimi napadi.

Italijani na delu za fašizem v Addis Abebi.

V Addis Abebi so ustanovili Italijani že fašistični dom, v katerem je pričela z delom italijanska šola. Domačini stopajo prostovoljno v fašizem. Posebno so se vrtili Italijani na organiziranju fašistično šolanje abesinske mladine.

Oglasi

v „Slov. gospodarju“ imajo

najboljši uspehi